NORAKSTS
Lieta Nr.142237812
(1-0706-13/23)

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rīgā 2013.gada 17.jūnijā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese Rudīte Migla,

piedaloties pie administratīvās atbildības sauktās personas SIA „*/Nosaukums/*" pārstāvim *K.G.* un Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvei *L.B.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc SIA „*/Nosaukums/*", reģistrācijas Nr.*/reģistrācijas numurs/*, pieteikuma par Valsts ieņēmumu dienesta 2012.gada 17.janvāra lēmuma Nr.22.5/4156 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2011.gada 25.augustā Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) Nodokļu kontroles pārvaldes amatpersonas uzsāka tematisko pārbaudi SIA „*/Nosaukums/*" (turpmāk – pieteicēja) saimnieciskās darbības veikšanas vietā – būvobjektā */adrese/*, un struktūrvienībā „*/Nosaukums 2/*" (VID reģistrēta 2010.gada 30.novembrī) */adrese 2/*, par tēmām „Pakalpojumu sniegšana" un „Darba devēji". Pārbaudē konstatēts, ka pieteicēja 2011.gada 15.augustā ģenerāluzņēmējam „*/Nosaukums 3/*" iesniegtajā komercsabiedrības darbinieku sarakstā darbam objektā „Daudzdzīvokļu ēku jaunbūves iekšējā apdare ēkā B" */adrese/*, norādīti 12 darbinieki, ar kuriem noslēgti darba līgumi, bet kuri VID nav deklarēti kā darba ņēmēji. Saskaņā ar ierakstiem darba aizsardzības un ugunsdrošības instruktāžas uzskaites žurnālā par nodarbinātajām personām veiktajām instruktāžām objektā */adrese/*, sarakstā minētajām personām ir veikta ievadinstruktāža, par ko minētās personas ir parakstījušās.

Pārbaudē konstatēts, ka pieteicēja ir nodarbinājusi 12 personas, par kurām nav aprēķinātas un budžetā nomaksātas valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas (turpmāk – VSAOI) par 2011.gada augustu. Pieteicēja ir pārkāpusi likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu" 5.panta pirmās un ceturtās daļas, 21.panta pirmās un otras daļas, likuma „Par nodokļiem un nodevām" 1.panta 14.punkta, 15.panta pirmās daļas 1. un 2.punkta noteikumus.

Vienlaikus konstatēts, ka pieteicēja ziņas par 13 darbiniekiem, ar kuriem darba līgumi noslēgti 2011.gada 20.jūnijā, iesniedza VID 2011.gada 27.jūlijā, ziņas par 1 darbinieku, ar kuru darba līgums noslēgts 2011.gada 20.jūnijā, iesniedza 2011.gada 27.jūlijā, ziņas par 7 darbiniekiem, ar kuriem darba līgumi noslēgti 2011.gada 29.jūnijā, iesniedza 2011.gada 6.jūlijā, ziņas par 18 darbiniekiem, ar kuriem darba līgumi noslēgti 2011.gada 20.jūlijā, iesniedza 2011.gada 27.jūlijā, ziņas par 6 darbiniekiem, ar kuriem darba līgumi noslēgti 2011.gada 28.jūlijā, iesniedza 2011.gada 18.augustā. Savukārt ziņas par 1 darbinieku, ar kuru darba līgums noslēgts 2011.gada 1.augustā, par 4 darbiniekiem, ar kuriem darba līgumi noslēgti 2011.gada 11.augustā, un 2 darbiniekiem, ar kuriem darba līgumi noslēgti 2011.gada 15.augustā, iesniedza 2011.gada 7.septembrī. Pieteicēja ir pārkāpusi Ministru kabineta 2010.gada 7.septembra noteikumu Nr.827 „Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veicēju reģistrāciju un ziņojumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un iedzīvotāju ienākuma nodokli" (turpmāk – Noteikumi Nr.827) 8.punkta prasības.

Par izdarītajiem administratīvajiem pārkāpumiem VID Nodokļu kontroles pārvaldes amatpersona 2011.gada 29.septembrī sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.NK006349.

Par konstatēto pārkāpumu, kad ziņas par 45 darba ņēmējiem ar nokavējumu iesniegtas pirms tematiskās pārbaudes uzsākšanas, administratīvais sods nav piemērots, bet par septiņiem darbiniekiem piemērots administratīvais naudas sods Ls 700 apmērā (Ls 100 x 7).

Ar VID Nodokļu kontroles pārvaldes Juridiskās daļas vadītājas 2011.gada 21.oktobra lēmumu Nr.F04/NK006349 pieteicēja saukta pie atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 159.pantā un 159.^{8}panta septītajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu izdarīšanu, piemērojot naudas sodu Ls 1200 apmērā (Ls 500 + Ls 700).

Pieteicēja lēmumu apstrīdējusi VID ģenerāldirektoram.

Ar VID 2012.gada 17.janvāra lēmumu Nr.22.5/4156 (turpmāk – Lēmums) atstāts negrozīts VID Nodokļu kontroles pārvaldes Juridiskās daļas vadītājas 2011.gada 21.oktobra lēmums Nr.F04/NK006349 (turpmāk – Sākotnējais lēmums).

[2] Administratīvajā rajona tiesā 2012.gada 15.februārī saņemts pieteikums par Lēmuma atcelšanu. Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Balstoties tikai uz faktiem, ka personas ir parakstījušās instruktāžas žurnālā un ir iekļautas izsniedzamo caurlaižu sarakstā, VID nepamatoti konstatē, ka pieteicēja nodarbinājusi *J.P., O.B., J.A., L.S., A.A., A.I., A.B., L.M., S.V., J.M., O.B.* un *J.S.*, nesniedzot ziņas par šo personu nodarbināšanu VID, kā arī neaprēķinot un nenomaksājot nodokļus par 2011.gada augustu.

[2.2] VID ir ignorējis pieteicējas paskaidrojumus par to, ka minētās personas faktiski nekad nav bijuši pieteicējas darbinieki, ka ar šīm personām noslēgtie darba līgumi nekad nav stājušies spēkā (kā ir norādīts arī pašā darba līguma tekstā), ka reāli darba attiecībās ar pieteicēju viņi nekad nav stājušies.

[2.3] Situācija, kad personas, kas nav pieteicējas darbinieki, ir iekļautas ģenerāluzņēmējam iesniegtajā darbinieku sarakstā un viņiem veikla ievadinstruktāža par darba drošību un ugunsdrošību, ir saistīta ar zināmām īpatnībām pieteicējas darbinieku noformēšanas kārtībā, kuras nav pretrunā nedz ar Noteikumiem Nr.827, nedz arī ar citiem pastāvošajiem normatīvajiem aktiem.

[2.4] Visi potenciālie pieteicējas darbinieki pirms darba attiecību uzsākšanas ierodas tieši būvobjektā, kur vienojas ar atbildīgajiem darbiniekiem par darba nosacījumiem, viņiem tiek veikta ievadinstruktāža, noslēgts darba līgums, viņi tiek iekļauti ģenerāluzņēmējam iesniedzamajā sarakstā (jo būvobjektā ir caurlaižu režīms, un personas bez caurlaidēm tajā ielaistas netiek), pēc tam darba līgumi tiek nosūtīti uz pieteicējas galveno biroju, kur grāmatvedība sniedz likumā noteiktās ziņas VID, nosūta darba līgumus atpakaļ uz būvobjektu, un tikai pēc tam darbinieki uzsāk pildīt savus pienākumus. Tomēr daži darbinieki reizēm pēc noformēšanas darbā neierodas vispār, reizēm personas, ar kurām ir parakstīts darba līgums un kuras ir iekļautas izsniedzamo caurlaižu sarakstā, neierodas pat uz apmācību darbavietā, kas tiek veikta pirms darba uzsākšanas, un tāpēc var izveidoties situācija, kad ģenerāluzņēmējam iesniegtajā darbinieku sarakstā ir iekļautas personas, kas faktiski nav pieteicējas darbinieki. Kā tas notika konkrētajā gadījumā. Ar minētajām 12 personām darba līgumi tika noformēti, bet uz ievadapmācību darbavietā pieteicējas būvdarbu vadītāja noteiktajā laikā un vietā pirms darba attiecību uzsākšanas neviena no šīm personām neieradās, par ko tika sastādīti attiecīgi akti, tāpēc ir uzskatāms, ka noformētie darba līgumi ar šīm personām nekad nav stājušies spēkā, tāpēc arī šīs personas netika deklarētas VID kā darba ņēmēji.

[2.5] Pretēji VID apgalvojumam, ka darbinieki darbu uzsākuši ar datumu, kad tika noslēgts darba līgums, pieteicēja norāda, ka darba līgumos ir noteikts konkrēts darba uzsākšanas datums, trīs dienas pēc līguma parakstīšanas datuma.

Šī norma tika iestrādāta pieteicējas standartlīgumā pielikuma veidā, pēc Noteikumu Nr.827, kuri atšķirībā no iepriekšējās kārtības noteic, ka ziņas par darba ņēmējiem ir sniedzamas VID pirms persona uzsāk darba attiecības, stāšanās spēkā.

[2.6] Pieteicējas apgalvojumus apliecina darba līgumi ar minētajām 12 personām, akti, kas ir sastādīti par minēto personu neierašanos saņemt caurlaides un uz apmācību darbavietā, un darba laika uzskaites tabulas par attiecīgo periodu, no kurām ir redzams, ka šīs personas nav veikušas nekādus darbus attiecīgajā laika periodā.

[2.7] Pieteicējas darba standartlīgumā, kāds tiek slēgts ar visiem strādniekiem būvobjektos, noteikts, ka strādnieka pienākums ir uzsākt darbu uzreiz pēc līguma noslēgšanas un ierasties darbā katru dienu ne vēlāk par plkst.8:00, neatstāt darba vietu ātrāk par 17:00, pusdienas pārtraukums no 12:00 līdz 13:00. Balstoties tikai uz faktiem par darba līgumu noslēgšanas datumiem un standartlīguma sākotnējo redakciju, VID nepamatoti izdarījis secinājumus, ka ir pārkāpts likuma „Par nodokļiem un nodevām" 15.panta pirmās daļas 1. un

2.punkts un notikusi izvairīšanas no nodokļu nomaksas, kas likuma „Par nodokļiem un nodevām" 1.panta 14.punkta izpratnē ir apzināta nepatiesas informācijas sniegšana nodokļu deklarācijās, nodokļu deklarāciju, informatīvo deklarāciju vai nodokļu administrēšanai un kontrolei nepieciešamās pieprasītās informācijas neiesniegšana utt.

[2.8] VID kļūda izpaužas nepareizā Noteikumu Nr.827 8.punkta interpretācijā. Attiecīgais punkts nebūt nenoteic, ka ziņas par darba ņēmējiem jāiesniedz VID kaut kādā termiņā pēc vai pirms darba līguma noslēgšanas. VID ir ignorējis pieteicējas paskaidrojumus par faktiskajiem lietas apstākļiem, proti, to, ka lēmuma pirmajā daļā minētās personas tikai parakstīja darba līgumus, bet darba tiesiskajās attiecībās faktiski nekad nestājās, jo neuzsāka savu darba pienākumu izpildi, bet lēmuma otrajā daļā minētās personas faktiski uzsāka pildīt savus darba pienākumus vismaz vienu dienu pēc ziņu par viņiem sniegšanas VID.

[2.9] No VID Lēmuma teksta ir secināms, ka VID amatpersonas nav lasījušas pieteicējas iesniegtos darba līgumus pilnībā, bet tikai pirmo daļu, bez pielikumiem.

[2.10] Attiecībā uz *S.V.* rakstveida paskaidrojumu pieteicēja vēlas norādīt, ka nav saskatāma tieša pretruna ar pieteicējas pārstāvju paskaidrojumiem, un ka kritiski jāvērtē *S.V.* paskaidrojums, kurā varēja sajaukt kādus datumus vai pat būvobjektu, kurā viņš ir strādājis norādītajā laika posmā.

[2.11] Lietā vispār nav nekādas pierādījumu bāzes, kas ļautu lemt kādu sankciju piemērošanu pret pieteicēju.

[3] Administratīvajā rajona tiesā 2012.gada 2.aprīlī saņemts paskaidrojums par pieteikumu. VID pieteikumu neatzīst un uzskata, ka tas ir noraidāms, paskaidrojot tālāk minēto.

[3.1] Ņemot vērā, ka ir noslēgti darba līgumi un pieteicējas darba aizsardzības un ugunsdrošības instruktāžas uzskaites žurnālā ar parakstiem ir apliecināts fakts, ka minētajām personām ir veikta ievadinstruktāža par darba kārtību objektā */adrese/*, tad nepārprotami secināms, ka personas tiek nodarbinātas.

[3.2] No lietā esošajiem darba līgumiem konstatējams, ka tajos nav atsevišķi norādīts konkrēts darba uzsākšanas datums, tādēļ var secināt, ka darbinieki darbu uzsākuši ar datumu, kad tika noslēgts darba līgums.

[3.3] VID nav pamata atzīt, ka pieteicēja nav nodarbinājusi personas, ar kurām noslēgusi darba līgumus un 2011.gada 15.augustā paziņojusi ģenerāluzņēmējam par šo personu ierašanos darbā.

[4] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis sūdzību uzturēja, pamatojoties uz tajā minētajiem argumentiem.

[5] VID pārstāve tiesas sēdē sūdzību neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un paskaidrojumā norādīto argumentu pamata.

Motīvu daļa

[6] Noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus un pārbaudījusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka sūdzība ir daļēji apmierināma.

[7] Ar Lēmumu atstāts negrozīts Sākotnējais lēmums par pieteicējas saukšanu pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 159.pantu un 159.^{8}panta septīto daļu.

Gan administratīvo pārkāpumu konstatēšanas brīdī, gan arī Sākotnējā lēmuma un Lēmuma pieņemšanas laikā spēkā bija LAPK 159.panta redakcija, kas atbildību par izvairīšanos no nodokļu vai tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas, kā arī par ienākumu, peļņas vai citu ar nodokli apliekamo objektu slēpšanu (samazināšanu) noteica gan fiziskajām personām no simt līdz divsimt piecdesmit latiem, gan arī juridiskajām personām no piecsimt līdz tūkstoš piecsimt latiem.

2013.gada 1.janvārī spēkā stājušies grozījumi LAPK, kas noteic, ka administratīvā atbildība par LAPK 159.pantā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu paredzēta tikai fiziskajām personām vai valdes loceklim no simt līdz tūkstoš piecsimt latiem, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.

Tātad no 2013.gada 1.janvāra juridiska persona vairs nav LAPK 159.pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma subjekts. No VID sākotnējā lēmuma un Lēmuma ir secināms, ka administratīvā atbildība ir piemērota SIA „*/Nosaukums/*" kā juridiskai personai.

[8] Saskaņā ar LAPK 8.panta pirmo daļu persona, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, ir atbildīga saskaņā ar likumu, kas ir spēkā pārkāpuma izdarīšanas laikā un vietā.

Atbilstoši minētā panta otrajai daļai aktiem, kas mīkstina atbildību par administratīvajiem pārkāpumiem vai atbrīvo no tās, ir atpakaļejošs spēks, tas ir, tie attiecas arī uz pārkāpumiem, kas izdarīti pirms šo aktu izdošanas.

Tādējādi, šobrīd izskatot lietu, tiesas pienākums ir ņemt vērā, ka juridiskās personas ir atbrīvotas no atbildības par LAPK 159.pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu. Šis apstāklis ir pamats lietvedības izbeigšanai, pamatojoties uz LAPK 239.panta 1.punktu, jo sūdzības iesniedzējas rīcībā nav konstatējams administratīvā pārkāpuma sastāvs, proti, tā nav LAPK 159.pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma subjekts.

Līdz ar to VID Lēmums daļā, kas attiecas uz pieteicējas saukšanu pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 159.pantu ir atceļams un šajā daļā lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā izbeidzama.

[9] LAPK (redakcijā uz pārkāpuma izdarīšanas brīdi) 159.^{8}panta septītā daļa noteica, ka par informatīvās deklarācijas par darba ņēmējiem, kura tiek iesniegta par personām, kuras uzsāk darbu, neiesniegšanu nodokļu normatīvajos aktos noteiktajā termiņā – uzliek naudas sodu fiziskajām un juridiskajām personām no septiņdesmit līdz simt latiem par katru informatīvajā deklarācijā neiekļauto personu.

Noteikumu Nr.827 8. punkts noteic, ka darba devējs ne vēlāk kā vienu dienu, pirms persona uzsāk darbu, katru darba ņēmēju reģistrē Valsts ieņēmumu dienestā, iesniedzot Valsts ieņēmumu dienestā ziņas par darba ņēmējiem. No lietas materiāliem redzams, ka ziņas par darba ņēmējiem pieteicēja ir iesniegusi 2011.gada 7.septembrī, t.i., tikai pēc tematiskās

pārbaudes uzsākšanas *(lietas 104.-108.lapa).* Minētajā ziņojumā norādīts, ka *O.R.* ir nodarbināts jau no 2011.gada 1.augusta, *V.P., I.S., I.L., O.D.* ir nodarbināts no 2011.gada 11.augusta, *T.K.* un *E.A.* nodarbināts no 2011.gada 15.augusta. Tā kā minētos septiņus darba ņēmējus pieteicēja reģistrēja VID tikai 2011.gada 7.septembrī, acīmredzami ir nokavēts Noteikumu Nr.827 8. punktā noteiktais vienas dienas termiņš. Līdz ar to ir konstatējams LAPK 159.^{8}panta septītajā daļā minētais administratīvais pārkāpums.

[10] LAPK 159.^{8}panta septītajā daļā paredzēts naudas sods no septiņdesmit līdz simt latu apmērā par katru informatīvajā deklarācijā neiekļauto personu. VID pieteicējai piemērojis LAPK 159.^{8}panta septītajā daļā paredzēto maksimālo naudas soda apmēru. Ņemot vērā, ka par vienu darbinieku ziņu iesniegšanas termiņš ir nokavēts par 38 dienām, par četriem darbiniekiem par 28 dienām un par diviem darbiniekiem par 24 dienām, t.i., ievērojami pārsniedzot Noteikumu Nr.827 8. punktā noteikto vienas dienas termiņu, tiesa piemēroto sodu atzīst par samērīgu.

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{12} panta otrās daļas 1. un 2.punktu, 289.^{17} un 289.^{18} pantu Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

atcelt Valsts ieņēmumu dienesta 2012.gada 17.janvāra lēmumu Nr.22.5/4156 (2011.gada 29.septembra administratīvā pārkāpuma protokols Nr.NK006349) daļā par SIA „*/Nosaukums/*" saukšanu pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 159.pantu un **izbeigt lietu**.

Atstāt negrozītu Valsts ieņēmumu dienesta 2012.gada 17.janvāra lēmumu Nr.22.5/4156 (2011.gada 29.septembra administratīvā pārkāpuma protokols Nr.NK006349) daļā par SIA „*/Nosaukums/*" saukšanu pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 159.^{8}panta septīto daļu.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā desmit darba dienu laikā no sprieduma paziņošanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese *(personiskais paraksts)* R.Migla

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas tiesnese R.Migla
Rīgā 2013.gada 17.jūnijā